

Letétyi... meg ...feltétyi

II. rész

Fodor Róbert kádármester, a Maklári II. fertály mestere:

- Édesapám nyolcvankilenc éves. Ő és két társa, Szepesi György és Gyergyák Károly bácsi, még ott ültek mint régi fertálymesterek a nagytemplom első padsorában a mi avatóünnepségünkön. Ma már csak apám él közülük.

Nálunk van egy olyan fertálymesteri jegyzőkönyv, amiben 1948-ban beírták, hogy a város vezetősége a testület működését beszűntette. Ez volt az az időszak, amikor mindent rossznak nyilvánítottak, ami azelőtt jó volt és működött, s felépítettek egy minden alap nélküli társadalmat. Pedig a régi értékeket meg kellett volna őrizni, mivel elődök tapasztalata és bölcsessége nélkül minden előről kell kezdeni és saját kárunkon megtanulni. Ez a múlt iránti teljes érdektelenség lehet az oka az emberek mai egymás iránti közömbösségének is.

A mi feladatunk most az, hogy a feltámasztott hagyományt a város polgáraival elfogadtassuk, és bebizonyítsuk annak létjogosultságát. Meg kell keresni azokat a tennivalókat, amik a mai viszonyok között tekintélyt tudnak biztosítani ennek a szervezetnek.

Czakó István kanonok plébános, az I. fertály mestere:

- Igen nagyra tartom az angol társadalmat, mert őrzi és tiszteli hagyományait. Ezt minden népnek így kellene tennie, mert csak bajt eredményez, - ha akár kívülről, akár felülről - megsemmisítik azt, ami már a gyakorlatban jól működik.

Én még láttam szemináriumi hallgató koromban a szilveszteri hálaadás ünnepén az érsek körül felsorakozó fertálymestereket. A szeminárium rektora is ott állt közöttük bő fekete köpenyében.

Sajnos felnőtt egy olyan nemzedék, aki nem ismeri ezt a hagyományt, s értetlenül áll vele szemben. Sokan elleneztek a megalakulását, sőt volt olyan újság, amely nyíltan tollat emelt ellene. A polgármesteri hivatal áll támogatónak a kezdeményezés mellé, és segítette életre kelteni ezt a háromszáz éves hagyományt.

A szervezetünk nem hivatalos szervezet ugyan, de segítségére van az önkormányzatnak a számára biztosított lehetőségek határain belül. Több városatya nem nézi jó szemmel működésünket - de kérdelem én -, miért ne támogathatná egy civil szervezet az önkormányzat munkáját?

A nép elszakott attól, hogy lakónegyedének fertálymestere van. De rá fognak jönni, hogy számukra kedvező, ha egy közöttük élő képviseli érdeküket a város

vezetősége előtt.

Török István karosszerialakatos, felnémeti fertálymester:

- Nem vagyok egri születésű, s így semmi emlék nem fűz a fertálymesterséghez. Mégis örömmel vállaltam, mikor felkértek rá, s igyekeztem megfelelni az irántam támasztott elvárásoknak. Nálam nagyon sok ember megfordul, jól ismernek, s így elmondják problémáikat. Az idős embereket - akikről tudom, hogy segítségre szorulnak - viszont én keresem fel otthonukban és próbálok gondjaikon enyhíteni. Jó kapcsolatot alakítottunk ki a kerület képviselőjével, Csathó Csabával, akivel kölcsönösen segítjük egymás munkáját.

Úgy érzem, ez az esztendő kicsit az útkeresés esztendeje volt. A következő társaság már nagyobb gyakorlattal fog munkálkodni a város érdekében, hisz egy év alatt azért kitaposódott némileg a negyven éven keresztül járhatatlan út.

Flaskay Mihály bognármester, a Maklári I. fertály mestere:

- Hat gyermekem van, a fiam is asztalos, s ma is nyolc tanuló dolgozik műhelyünkben. Én a fiatalokban látom a jövő zálogát, a most felnövekvő generációban, aki még fogékony a jóra, akik érdeklődése a múlt iránt még nem lett csfájában letörve. Szívesen tanítom ezeket a gyerekeket, s úgy érzem, a fiatalokkal való kapcsolat felvétele lenne a fertálymesterek egyik nagyon szép feladata. Kinevelni egy olyan polgárságot, mely majd értékeli a hagyományokat, s az évek során átvéve tőlünk a fertálymesteri botot tudni fogja, hogy az milyen tisztséget jelent, s milyen felelősséggel jár. Ki kell nevelni egy, a polgári erkölcsi értékeket tisztelő nemzedéket, aki magában hordozza az „egriséget”, s tovább tudja adni azt gyermekei számára.

Cseh István hűtőgép-szerelő mester, a Szent János városrész I. fertályának mestere, az összejövetel házigazdája:

- Öröm számomra, hogy házamban láthatom vendégül a fertálymesteri testület tagjait. Én itt születtem, innen 130 méterre, a nagypapám házában. Nyugodtan mondhatom, hogy mindenki ismerem a fertályomban, még a nyolcvan éveseket is nevükön szólítottam. Engem úgy nevelt az apám... ha az utcán szembe jött velünk valaki, rám szólt: „Köszönj fiam, mert ez hóstyabeli”... s most ezt mondom én is fiannak.

Számomra a fertálymesterség felelősséget jelent, amit nagyon komolyan kell venni. Úgy járok az utcán, hogy közben figyelem nem égett-e ki valahol egy lámpa,

hol van szemét a járdán vagy kátyú az úttesten. Ha nagyobb gond van, elmondom a polgármester úrnak, ő meghallgatja javaslataimat, s ha jónak látja, támogatja azt.

Egy-két idős ember úgy kérészt meg a körzetemből, hogy „jöjjön már el fertálymester úr, segítsen, mert meghibásodott valamim...” Akkor azt megjavított nekik, de nem kérek érte pénzt, mert tudom, hogy a régiek is így csinálták.

Sok felé elmondtam már, hogy mi civil szervezet vagyunk, nem politizálunk, s a kerületi képviselőkkel - bármelyik párt is juttatja őket pozícióhoz - nagyon jól együtt tudnánk működni a lakosság érdekében. Az elszegényedés mára már igen nagy méreteket öltött, egyre többen szorulnak rá a szociális támogatásra. Sokan nem is tudják, hogy ez jár nekik, de vannak olyanok is, akik szégyellnek ilyen kéréssel előállni. Sajnos nem mindig az igazán rászoruló kapja a segítyt, inkább az jut hozzá, akinek van ideje és energiája utánajárni, és állampolgári jogának teljes tudatában kikövetelni. Ezekre a dolgokra kellene nekünk nagyon odafigyelni.

Dr. Ringelhan György polgármester, az összejövetel meghívott vendége:

- A fertálymesterség a háború előtti egri társadalom egyik nagyon fontos intézménye volt. Úgy érzem, az utolsó pillanatban sikerült a teljes feledésbe merüléstől megmentenünk. Hál' Istennek éltek még közöttük többen a régiek közül, akik tovább tudták adni ennek a szép hagyománynak szellemiségét.

Folyamatosan kezd kialakulni a tisztség új feladatköre is, amelynek egyik nagyon hasznos tevékenységét a kerületi képviselők fogaóráján való részvételben látom. Ez az összekötő szerep a kérelmező s a városatya között nagyon fontos és hasznos dolog mindkét irányban.

A fertálymesterség jelenleg csak a negyven év előtti kerületekben működik. A jövőben szeretnénk kiterjeszteni a város új negyedeibe is, csak várjuk, hogy az igény az itt élő lakosság részéről is felmerüljön.

Letétyi meg feltétyi... Így mondták valamikor „egriül” azt az összejövetelt, amit a tisztség felvételénél és letételénél rendeztek a fertálymesterek házában.

Ez az összejövetel Cseh Istvánéknál sem ez, sem az nem volt, de nagyon jól érezték magukat együtt barátomuramék.

B. Czeller Mária

